

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske
Forbundet af 1948, **Landssekretariatet.**

Teglårdstræde 13, Postboks 1023, 1007 København K.
Tlf.: 3313 1948, Fax.: 3391 0348, SE nr.: 23 07 25 13
E-mail: lbl@lbl.dk Homepage <http://www.lbl.dk>

Folketingets Sundhedsudvalg

Christiansborg
1240 København K

10. maj 2000

Ved Landsforeningen for bøsser og lesbiskes foretræde for udvalget blev der forespurgt om eksistensen af videnskabelig dokumentation, der beskriver kvaliteten af børns opvækst i familier med lesbiske forældre.

Landsforeningen har derfor gennemgået nyere materiale, som netop vedrører lesbiske, der har fået børn ved insemination. Landsforeningen har udfærdiget et kort to-siders notat om indholdet og konklusionerne, som hermed fremsendes sammen med kopier af artiklerne.

Med venlig hilsen

LANDSFORENINGEN FOR BØSSER OG LESBISKE
Forbundet af 1948

Søren Laursen

Nyere forskning i lesbikes og bøssers børnefamilier

Tidligere citerede arbejder

LBL har hidtil holdt sig til at henvise til oversigtsartikler, idet disse giver det bredeste og mest holdbare overblik over viden på området. De to artikler, det har drejet sig om, er:

- Kurt E. Ermulf, Sune M. Innala: 'Homosexuella män och lesbiska kvinnor som föräldrar: En sammanfattning av aktuell forskning', *Nordisk Sexologi*, 1991; 9:65-74
- Charlotte J. Paterson: 'Lesbian and gay parenting: a resource for psychologists', *American Psychological Association*, 1995

Mange af de arbejder, der citeres heri beskæftiger sig imidlertid med familier, hvor børnene stammer fra et nu opløst heteroseksuelt forhold. Op gennem 90'erne er kunstig befrugtning blevet almindeligt i lesbiske kredse, og også sådanne familier er nu blevet studeret.

Toneangivende forskere

I Storbritannien har der været en række retssager, hvor lesbiske med børn fra tidligere heteroseksuelle forhold har mistet deres børn. Dette skete, fordi man almindeligvist mente, at børn ikke kunne få en god opvækst hos et lesbisk par. Derfor opstod et behov for dokumentation overfor retten, at børn ikke havde ringere vilkår i sådanne familier.

Susan Golombok, professor i psykologi og direktør for Family and Child Psychology Research Centre, City University, London, blev banebrydende i sin kvantitative tilgang til studiet af homo-børnefamilier. Ved at benytte standardmetoder til undersøgelse af, hvor godt en familie fungerer, blev hun i stand til at sætte tal på kvaliteten af familier bestående af lesbiske med børn. Disse metoder har hun og hendes medarbejdere også benyttet på familier, hvor graviditet er opnået ved kunstig befrugtning. Gruppen har efterhånden gennemført mange undersøgelser, ligesom den har dannet skole.

En af dem, der har taget Golomboks metoder til sig, er Charlotte Patterson, Ph.D., Dept. of Psychology, University of Virginia. Ligesom Golombok havde også Patterson lavet andre empiriske studier af homofamilier, da hun begyndte at studere familier, hvor barnet var blevet til ved kunstig befrugtning.

Der findes i dag et stort antal studier om homo-familier set i forhold til traditionelle familier. En af de mere fremtrædende skikkelser er Gillian Dunne, Ph.D., Gender Institute/Department of Sociology, London School of Economics and Politics.

Udvalgte, karakteristiske arbejder

Chan, R.W., Raboy, B., Patterson, C.J. (1998): Psychosocial Adjustment among Children Conceived via Donor Insemination by Lesbian and Heterosexual Mothers, *Child Development*, 60, pp. 443-457

I studiet deltog 80 familier, som har opnået befrugtning via en sædbank. Der er familier med heteroseksuelle forældre, med to lesbiske forældre, og med enkelt-forældre, hvoraf nogle er lesbiske og andre er heteroseksuelle. Børnene er i gennemsnit 7 år.

Der blev benyttet standardmetoder til at undersøge forholdet mellem forældrene, forholdet mellem forældre og børn, og børnenes tilpasningsevne. Børnenes forhold blev undersøgt dels ved spørgeskemaer udfyldt af forældrene dels ved spørgeskemaer udfyldt af børnenes lærere.

Ved at benytte standardmetoder, kan sammenlignes med nationale værdier for befolkningen som helhed.

Det viste sig, at i) børnene udviklede sig på normal vis. ii) Børnenes tilpasningsevne er ikke korreleret til familiestrukturelle forhold, dvs. forældrenes seksuelle orientering eller antallet af forældre i hjemmet. iii) Der var signifikant indflydelse af forældrenes forhold til hinanden og 'forældre-stress', dvs. hvor udsat forældre føler sig i rollen som forældre: Hvor forældrenes forhold fungerede dårligt, eller hvor de ikke følte de levede op til forældrerollen, var barnet måleligt negativt påvirket.

Chan, R.W., Brooks, R.C., Raboy, B., Patterson, C.J. (1998): Division of Labor Among Lesbian and Heterosexual Parents: Associations With Children's Adjustment, *Journal of Family Psychology*, 12(3), pp. 402-419

En del undersøgelser har studeret fordelingen af arbejdsbyrden i forskellige familier og dettes indflydelse på børnenes ve og vel. En sådan undersøgelse er også lavet for det ovennævnte studie.

Det viste sig, at fordelingen mellem betalt arbejde og arbejde i hjemmet ikke var forskellig mellem heteroseksuelle og lesbiske, men at lesbiske delte børnepasningen mere ligeligt mellem sig. Dette er fundet i andre studier tillige. Børnenes tilpasningsevne afhang ikke af arbejdsbyrdens fordeling blandt forældrene, men derimod af hvor godt forældrenes forhold fungerede, og hvor tilfeds forældrene var med arbejdsdelingen. Der var ingen korrelation mellem arbejdsfordelingen og tilfredsheden med arbejdsfordelingen.

Trods målelige forskelle i forældrenes forhold var der ingen målelige forskelle på børnenes trivsel når man sammenlignede børn i hetero- og homo-familier.

Tasker, F., Golombok, S. (1998): The Role of Co-Mothers in Planned Lesbian-Led Families, in *Living "Difference": Lesbian Perspectives on Work and Family Life* (ed.: G.A. Dunne) The Hayworth Press, Inc., pp. 49-68

I dette britiske studie sammenlignes tre typer familier: Lesbiske par med børn undfanget ved kunstig befrugtning og heteroseksuelle par med børn dels undfanget ved kunstig befrugtning dels på normal vis. Der indgik 99 familier i studiet og børnenes alder var 3-9 år.

Der blev benyttet en række standardmetoder til at kvantificere familieforholdene, idet der her også benyttes en test, hvor børnene selv blev interviewet og svarede med tegnede kort. Også her viste det sig, at lesbiske delte børnepasningsarbejdet anderledes end heteroseksuelle, idet med-mødrene brugte mere tid til at tage sig af børnene end fædre gjorde. Dette forhold var dog mindre udtalt, når der sammenlignedes med fædre, hvor børnene var undfanget ved kunstig befrugtning. Dette gav sig imidlertid ikke måleligt udslag i barnets trivsel eller i kvaliteten af forholdet mellem barnet og med-moderen/faderen.

Saffron, L. (1998): Raising Children in an Age of Diversity – Advantages of Having a Lesbian Mother, in *Living "Difference": Lesbian Perspectives on Work and Family Life* (ed.: G.A. Dunne) The Hayworth Press, Inc., pp. 35-47

Udgangspunktet for denne artikel er, at når der nu ikke v.h.j.a. standardmetoderne kan måles nogle forskelle på børn af heteroseksuelle og homoseksuelle, så kan man i stedet interviewe børnene direkte om dét at have en lesbisk mor. I undersøgelsen indgik 17 britiske teenagere og voksne, hvis mødre var lesbiske. Der er tale om en kvalitativ interviewundersøgelse.

Respondenterne redegjorde typisk for, at moderens homoseksualitet havde betydet, at de var blevet mindre forudindfattede overfor andre mennesker, og at de oplevede, at de havde færre fordomme end andre. Børnene oplevede, at det at vokse op med en lesbisk mor havde bidraget positivt til deres livssyn.

G.A. Dunne (2000): Opting Into Motherhood: Lesbians Blurring the Boundaries and Transforming the Meaning of Parenthood, *Journal of Gender and Society*, 14, 1 (www.lse.ac.uk/Depts/GENDER/ se under 'Publicationc')

I dette studie indgik 29 lesbiske par, som havde fået børn ved insemination. Formålet var gennem interviews at studere familieforholdene og afdække, hvordan forældrroller afstemtes i disse familier. Som for de førnævnte studier ses også her, at lesbiske mødre deler arbejdet i hjemmet mere ligeligt end det typisk ses hos heteroseksuelle forældre. Det, at der ikke er faste modeller for, hvordan en lesbisk børnefamilie skal se ud, betyder, at der er vide grænser for, hvordan relationerne til andre voksne er, det være sig familie eller bekendte. Dunne finder, at den lesbiske familie typisk er meget åben overfor andre parter involvering i familielivet.